

53^e Jaargang

Dinsdag 20 maart 2018

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

Een blik van de lijdende Christus

En de Heere Zich omkerende, zag Petrus aan (Lukas 22: 61a)

Onze tekst brengt ons in het paleis van de hogepriester. Tot drie keer toe heeft Petrus daar zijn Meester verloochend. Nu is het eerste verhoor ten einde. De Heere Jezus wordt overgebracht naar een ander vertrek. Terwijl men Christus als een stemmelooos Lam over de binnenplaats voert, passeert de Zaligmaker Petrus rakelings. En dan gebeurt het. De Heere Jezus keert Zich om. Hij wendt Zijn gezicht naar Petrus toe. En Hij ziet hem aan. Wie zal onder woorden brengen wat er in die blik gelegen heeft?

Het is allereerst de blik van een alwetende Zaligmaker. Daar legt de evangelist Lukas de nadruk op, als hij schrijft: De Heere zag Petrus aan. De Heere – dat is een aanduiding voor de Heere Jezus in Zijn hoogheid, in Zijn alwetendheid. Hij weet alles, wat Petrus zojuist gezegd heeft. Hij weet dat de woorden die zojuist hebben geklonken op de donkere binnenplaats, voorafgegaan zijn door nog veel meer verloochenende woorden. Christus kent de zonde van Petrus. En met Zijn blik laat Hij weten: Petrus, Ik heb alles gehoord en alles gezien.

Het is in de tweede plaats de blik van een lijdende Zaligmaker. Want de Heere Jezus heeft inmiddels al veel lijden doorstaan. Hij heeft geworsteld in Gethsémané. Hij is gegrepen. Gebonden. Beschuldigd. Ondervraagd. En Hij weet wat Hem nog te wachten staat. De pijn van het lijden zal in Zijn ogen te zien zijn geweest. Maar het zwaarste op dit moment is toch wel, dat Zijn eigen discipel Petrus Hem zo verloochent. Petrus' verloochenende woorden hebben Christus door het hart gesneden. En als de Heere Jezus nu Petrus aanziet, ligt daarin een onuitsprekelijk lijden. En een stil verwijt: Petrus, verloochent u Mij zó?

Het is in de derde plaats de blik van een ontfermende Zaligmaker. Petrus heeft wel in allerlei toonaarden ontkend dat hij ook maar iets te maken heeft met Christus. En toch wil de Heere Jezus wel met Petrus te maken hebben. Petrus laat Jezus wel los, maar Jezus laat Petrus niet los. Want Hij keert Zich om en ziet Petrus aan. Het is ook alsof Hij zegt: Al hebt u Mij driemaal verloochend, Ik zal u niet verloochenen, Petrus. Al hebt u gebeden om uw eigen verderf, Ik heb gebeden om uw behoud. Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde. Christus' Borghart klopt ook voor Petrus. Straks zal Hij Zich willen laten veroordelen.

Onschuldig, in plaats van een schuldige Petrus. Straks zal Hij willen sterven. Onschuldig, in plaats van een doodschuldige Petrus.

Lezer(es), kent u dit aangezien worden door Christus? Nee, niet in een soort visioen. Maar vanuit Zijn Woord. Dat is nodig. Als het goed is, lezen wij iedere dag het Woord van God. En elke week horen we tenminste twee keer een preek. God laat Zijn stem klinken, in Zijn Wet en in Zijn Evangelie. Dat zou genoeg moeten zijn. Daarin geeft de Heere al zoveel meer dan we verdiend hebben. Maar het aangrijpende is, dat we die woorden 'met dove oren voorbijgaan' (Calvijn). En daarom is het zo nodig, dat de Heere ons niet alleen aanspreekt, maar ook aanziet. Terwijl Hij 'aan die blik de verborgen kracht van Zijn Geest paart, en zo de stralen van Zijn genade tot in ons hart laat doordringen' (Calvijn).

Wat het gevolg is van zo'n blik? Lukas 22: 62 noemt twee dingen. Het eerste: 'Petrus werd indachtig het woord des Heeren'. Dat betekent: Christus leidt door Zijn Geest de gedachten van Petrus terug naar Zijn eigen woorden. En nee, dan komt Petrus in deze omstandigheden niet allereerst terecht bij de vertroostende woorden van de Heere Jezus. Want Petrus heeft gezondigd. Hij wordt teruggebracht bij vermanende en waarschuwende woorden van Christus: 'Eer de haan zal gekraaid hebben, zult gij Mij driemaal verloochenen'. Dan ziet Petrus zijn drieboudige verloochening in het licht van de waarschuwende liefde van Christus. Hij ziet zijn dwaasheid en overmoed. Hij ziet hoe zijn liefde tot zichzelf groter is geweest dan de liefde tot zijn Meester.

En het tweede: 'En Petrus naar buiten gaande, weende bitterlijk'. Petrus kan het niet langer uithouden onder de mensen. Hij baant zich een weg naar buiten. Uit het paleis van de hogepriester. Misschien ook uit de stad Jeruzalem. Petrus zoekt een stille, eenzame plaats. En daar schreit hij tranen over zijn zonde. Daar klaagt Petrus het uit. Want zijn zonde van drieboudige verloochening is zonde tegen de liefde van Christus. En diezelfde liefde verbreekt zijn hart.

A.J.T. Ruis

Begrafenis- liedjes

Een aantal jaren geleden was ik privé bij de begrafenis van iemand die zelf altijd kerkelijk is geweest. Zijn kinderen hadden echter afscheid van de kerk genomen en leefden in de wereld. Na zijn dood hadden de kinderen en kleinkinderen de begrafenis geregeld. En dat gebeurde op een manier zoals hij dat zelf nooit zou hebben gewild. Er werden begrafenislidjes gedraaid, zoals 'Droomland' van Paul de Leeuw; er werd een grappige toespraak gehouden, waarbij hij werd aangesproken alsof hij nog leefde. De naam van God werd niet één keer genoemd. Het was een wereldse begrafenis, in de meest werkelijke zin van het woord. Het zou beter zijn geweest als de man zijn begrafenis zelf had geregeld. De HEERE zegt in Jesaja 38: Geef bevel aan uw huis, want gij zult sterven, en niet leven. Daar hoort ook heel praktisch de begrafenisplechtigheid bij. Iemand als Jakob had dat begrepen.

Jakob heeft zijn zoon Jozef weer in zijn armen mogen sluiten. Samen met zijn volk krijgt hij een plaats in het land Gosen, afgescheiden van de Egyptenaren. En daar geeft Jozef hen te eten. In een sprookje zou er een punt gezet worden, met de opmerking: *en zij leefden nog lang en gelukkig*. Maar Gods Woord is geen sprookje, maar beschrijft eerlijk en pijnlijk de werkelijkheid van ons menselijke bestaan.

En daarom lezen we in de Jozefs-geschiedenis ook van de dood en het graf. Zeventien jaar heeft Jakob nog in Gosen gewoond en heeft hij van het gezelschap van Jozef en zijn gezin mogen genieten. Maar daar komt een einde aan. Jakob voelt dat hij niet lang meer zal leven. En daarom roept hij Jozef bij zich. Jakob gaat zijn begrafenis regelen. En dan moet Jozef zijn vader een eed zweren. We lezen dat hij zijn hand onder de heup van Jakob moet leggen. Het betekent dat de eed werd gezworen bij het nageslacht. Het was toentertijd één van de zwaarste en gewichtigste manieren om een eed af te leggen. En dan moet Jozef zweren dat hij Jakob niet in Egypte zal begraven, maar in het graf van Abraham

en Izak, in de spelonk van Machbela, in Kanaän.

Hoewel Jakob jaren in Egypte heeft gewoond, is hij nooit Egyptisch geworden. Zijn hart lag in het Beloofde Land. En daarmee bedoel ik niet alleen Kanaän, maar ik bedoel vooral het Hemelse Vaderland. Jakob heeft als vreemdeling in de wereld geleefd, en daarom wilde hij niet bij de wereld begraven worden. Hij wilde een begrafenis net als die andere pelgrims: zijn grootvader Abraham en zijn vader Izak. En daarom liet hij Jozef die eed zweren. Niet omdat hij Jozef niet vertrouwde, maar zo gaf hij bevel aan zijn huis, zoals dat hoort.

Dat zouden mensen vandaag de dag ook moeten doen. Zeker oude mensen, die naar onze berekening dichtbij de dood gekomen zijn. Bij een begrafenisonderneming is een begrafeniscodecil te verkrijgen waarop je kunt invullen hoe je de begrafenis geregeld wilt hebben. Waar je begraven wilt worden, wie de rouwdienst moet leiden, waar dat moet gebeuren, welke psalmen er gezongen moeten worden, of er toespraken moeten gehouden worden, dat er geen bloemen gewenst zijn enzovoort.

Zo wordt er voorkomen dat de nabestaanden daarover moeten nadenken in dagen dat ze al genoeg te verwerken krijgen. Maar zo wordt vooral voorkomen dat er dingen gedaan en gezegd worden die tegen de eigen principes ingaan. Bovendien wordt zo een discussie voorkomen tussen de nabestaanden en de dominee of de kerkenraad. En helaas komt dat steeds meer voor. Er zijn maar weinig oude mensen van wie de kinderen en kleinkinderen nog in dezelfde kerkelijke gemeente zitten. Niet alleen omdat ze verhuisd zijn, maar omdat ze de kerk van vader en moeder bewust hebben verlaten. Sommigen hebben helemaal afscheid genomen van de kerk, anderen zijn naar een gemeente overgegaan van een heel andere kleur. En het komt niet weinig voor dat de kinderen een antipathie hebben tegen de gemeente waarin ze zijn opgegroeid.

Bij de begrafenis van vader of moeder komt dat eruit en er worden allerlei verzoeken gedaan. 'Jeroen wil op zijn trompet voor opa spelen'. 'Denise wil nog wat tegen oma zeggen'. 'Graag willen we een opwekkingslied zingen'. 'We willen allemaal een roos op de kist leggen' enzovoorts. En men is boos als de kerkenraad niet akkoord gaat.

Laten de ouderen een voorbeeld nemen aan Jakob. *Geef bevel aan uw huis, want gij zult sterven, en niet leven*. En zeker als zij genade mogen kennen, dan moet het een heilige begrafenis zijn. Daar horen geen oppervlakkige liedjes, gedichten en muziekstukken in thuis.

M.A. Kempeneers
www.bewaarhetpand.nl

Genesis 47:29
Doe weldadigheid en trouw aan mij; begraaf mij toch niet in Egypte.

Op de zondag wordt op verschillende momenten gebeden in de kerk. Er wordt alleen en gezamenlijk gebeden. Het laatste gebeurt ook bij het zingen van de Psalmen. De gemeentezang. Dit alles is niet uitgedacht door wie dan ook. Het is Gods gave. Gods geschenk aan de gemeente. In het Woord van de Heere worden we daarop gewezen. De Heere wekt op, roept op, tot het persoonlijk en het gemeenschappelijk gebed. We kunnen het lezen in het Oude en Nieuwe Testament. Zelfs indringend. Denk aan het rijke, aansporende Jesaja 55. Zoekt de HEERE, terwijl Hij te vinden is; roept Hem aan, terwijl Hij nabij is. Het zoeken van de Heere, het aanroepen van Hem, mag overal en onder verschillende omstandigheden gedaan worden. We hebben te doen met een alomtegenwoordige Heere. Hij houdt ook altoos spreekuur. Laten we niet vergeten om als ambtsdragers erop te wijzen, dat de Heere in de dienst, bijzonder op de zondag, als Spreker aanwezig is. De Heere laat Zijn Woord verkondigen. Hij laat het horen. Een sprekend voorbeeld daarvan lezen we in Lukas 4. Welk een verkondiging deed Jezus horen in de synagoge te Nazareth. Met een nadrukkelijke toepassing. Heden is deze Schrift in uw oren vervuld (Lukas 4:21). De opdracht van Jezus aan Zijn discipelen geldt nog. In Zijn Naam dient gepredikt te worden bekering en vergeving der zonden onder alle volken beginnende van Jeruzalem (Lukas 24:47). De sprekende Heere, met en door Zijn Woord, is ook de luisterende Heere. Hij luistert bijzonder in de diensten. In het Woord staat: Mijn huis zal een bedehuis genaamd worden voor alle volken (Jesaja 56:7). Gij hoort het gebed. Tot U zal alle vlees komen

Kerkgebed en lied

(Ps. 65:3). Wanneer we denken aan het gebed en de dienst van het Woord, dan zijn er verschillende gebedsmomenten. Het gebed in de consistorie. Het stille gebed. Het grote gebed en het dankgebed. Vindt sacramentsbediening plaats, dan wordt er eenmaal of meermalen gebeden. Het votum aan het begin van de dienst en de zegen aan het einde van de dienst moeten we niet los zien van het gebed. Gaat het nu over het gebed, het bidden van de gemeente, dan worden we niet gewezen op de gemeentelijke activiteit in het gebed en in het zingen van het lied. Het besef, de overtuiging, dient te leven, en dat in de eerste plaats bij de dienaar: De Heere geeft permissie om te bidden en te zingen. Zodat het gebed en de gemeentezang een belangrijke plaats in de eredienst innemen. Laten we het niet onderschatten. De dienaar van het Woord dient zich bewust te zijn dat hij liturg van het gebed is. Hij is openlijk voorbidder. Voorganger en voorbidder. Beide gaan samen. Het is opdracht van de Heere in de dienst zo bezig te zijn. Maar dan met deze overtuiging dat de Heere van het gebed de Alwetende is. Niets is Hem onbekend. Op zich kan dit een troost en sterkte zijn in het voorgaan. Vanuit Apeldoorn zijn wijze gedachten en lessen meegegeven. Ook voor het openbare gebed. Er zijn beperkingen aan gebonden. Het gebed mag niet de indruk geven alsof God de Heere van de personen of omstandigheden niets afweet. Laat op een biddag of dankdag niet alles afzonderlijk in het gebed genoemd worden. Voor afzonderlijke gebeden zijn aanwijzingen in Gods Woord. In het gebed mag beslist niet uitgesproken hoe God de Heere werkt of moet werken. Wel of de Heere wil werken naar Zijn wil en welbehagen. Het afsmecken van de Heere mag geen vreemde zaak zijn. Benadrukt mag worden dat de Heere de Vervuller is van de geestelijke en lichamelijke nooddrift en de Heere wekt zelf op om om die vervulling te bidden. Nimmer mag het bidden overgaan in preken. Wel dient er hartelijk,

indringend gebeden te worden om de zegen van de Heere over en door de prediking. Daar is de voorganger ook bij betrokken, want ook hij wordt niet onderhouden noch zalig zonder de werking van Woord en Geest. Toename van geestelijke kennis zal tot zegen zijn van de gemeente. In het gebed behoort en mag de taal van het Woord gesproken te worden. Taal voor het hart. Taal naar het hart en zo door het hart. Het meebidden. Om het meebidden met de voorbidder mag gebeden worden. Zeggen we in stilte weleens: Ja, Heere. Ach Heere, geef. Naast het gebed is er ook het lied. Het zingen. Het zingen van de Psalmen. Die daad houdt ook verband met de Reformatie. Terug naar het Woord, naar de zang van de gemeente. Het zingen van de Psalmen. In ruim duizend jaar had de kerk geen Psalmen meer gezongen. Welk een goedheid en trouw van de Heere spreekt in het opnieuw gebruiken. De reformatoren Luther, en in het bijzonder Calvijn, gaven daartoe de stoot. Calvijn ging de gemeente al meer zien als mondige gemeente, die mag deelnemen aan de kerkdienst. Onder het Oude Verbond was de gemeente niet uitgesloten en de gemeente van het Nieuwe Verbond is zeker niet van de eredienst uitgesloten. De overtuiging was ook gerijpt dat de Heere in de Bijbel met een bewust doel de Psalmen had gegeven. Voor het persoonlijk leven heeft de Heere in de Psalmen veel gegeven, maar ook voor de gemeente. Calvijn zegt: er zijn geen betere en bekwaamere liederen te vinden dan de Psalmen van David die de Heilige Geest gedictieerd en gemaakt heeft. Calvijn heeft ook duidelijk onder woorden gebracht de betekenis van de Psalmen voor het geloofsleven. Als het gaat over de Psalmen, welk een voorbeeld zijn we als ambtsdragers in woord en daad.

M.C. Tanis

*Ik zal den dorstige geven uit de fontein van het water
des levens voor niet. Openbaring 21:6b*

Met de fontein wordt Christus bedoeld. Christus is een Fontein tegen de zonde en de ongerechtigheid. Er is altijd water in deze Fontein. Een fontein maakt vruchtbaar. Zo maakt Christus de ziel vruchtbaar. Fonteinwater is zoet, zo is Christus zoet voor de ziel. Fonteinwater kan genezende kracht hebben. Zo is Christus de Heelmeester bij Wie genezing is. Christus is de Fontein van het water des levens dat levend maakt en geneest. Het levende water is de genade die Gods kinderen ontvangen. Gods kinderen ontvangen het Brood des levens. Geestelijk leven brengt geestelijke kennis met zich mee. De Heilige Geest werkt in Gods kinderen. Door het Heilig Avondmaal voedt en versterkt de Heere het geestelijke leven. Eenmaal zullen Gods kinderen het eeuwige leven genieten. Het zal vervuld worden: Ik leef en gij zult leven. Christus is de Opstanding en het Leven. Wie in Hem gelooft zal leven al ware Hij ook gestorven. Christus heeft het water des levens verdiend en past het ook toe. In Christus hebben Gods kinderen vergeving, verlossing en eeuwig leven. Dorstigen kennen de sterke begeerte naar de gemeenschap van God in Christus. Als zondaar is verzoening nodig met God in het bloed van Christus. Iemand die dorst heeft voelt zijn gebrek. Een geestelijk dorstige ziel is niet tevreden met allerlei goederen. Zij heeft de Heere, zij heeft Christus nodig, zij heeft genade nodig. Een dorstige ziel gebruikt alle middelen om haar dorst te lessen. De Heere zal de dorst die Hij Zelf heeft verwekt stillen. 'Ik zal de dorstigen geven te drinken uit de Fontein van het water des levens om niet.' De genadige Heere geeft om niet, maar de middelen moeten wel gebruikt worden. Het geldt: Bidt en gij zult ontvangen. God wil door de lezing en prediking van het Woord dode zondaren het water des levens geven. Het Woord is het zaad van de wedergeboorte. Het geldt wat staat in Efeze 2:8: Uit genade zijt gij zalig geworden, door het geloof. Met het geloof is de heiligmaking verbonden. Gods kinderen zijn van nature dood in zonden en misdaden. God openbaart hen de weg der zaligheid, de weg om het water des levens te verkrijgen. De Heilige Geest overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel. Deze overtuiging is blijvend. God geeft de ziel kracht om Jezus te mijnen en God geeft doorbrekende genade. God bewaart het geestelijke leven in hen. God geeft het water des levens aan onwaardigen om niet. De Heere rechtvaardigt goddelozen. Er is geen plaats voor eigengerechtigheid en goede werken. Alleen dorstigen hebben het water des levens nodig. Anderen willen het niet hebben. Jesaja 55:1 'O, alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt, eet en drinkt.' De dorstigen nemen de toevlucht tot Jezus door het geloof om uit het Hem het water des levens te ontvangen.

Toepassing: Onderzoek uzelf. Denkt u dat u beter bent dan anderen? Anderen zeggen: ik heb veel zonden en ben een grote zondaar. Maar gaat u er gebukt onder? Gaat u met een ingebeelde hemel naar de hel? Geldt u: 'Wee de gerusten te Sion en de zekeren op de berg van Samaria.' Wie heeft een innige begeerte naar de gemeenschap van God en Christus? Ziet u geen volheid in Christus, de Heilsfontein? Wie geen gebrek ziet in zichzelf, heeft geen begeerte naar Christus. Anderen hebben een flauwe begeerte naar het water des levens. Zij gebruiken de middelen niet om het water des levens te verkrijgen. Zij laten de zonde niet en weigeren het goede te doen en willen toch in de hemel komen. Weer anderen gaan niet naar de Fontein van het water des levens, maar tot de putten van Sodom. De draf van de wereld vinden zij belangrijker dan het levende water. Soms zendt God tijdelijke straffen die het plezier in de dingen van deze wereld te niet doen. Sommigen hebben geen banden tot hun dood toe. Als de dood komt moet alles achtergelaten worden. De Heere zal hen op gladde plaatsen zetten. Dan komt een eeuwig ach en wee. "Kom toch naar de Heilfontein om het water des levens, terwijl het nog de welangenamen tijd is en de dag der zaligheid." Van nature wil niemand komen. Er zijn ook dorstigen die dorsten naar de gemeenschap met God en Christus. Hoe kom ik aan het water des levens? Mijn hart is zondig en bedrieglijk. De duivel zegt dat het water des levens niet voor mij is omdat ik teveel gezondigd heb. Zeg tegen de satan: ik heb berouw over het bedreven kwaad. Dan zegt de satan: u hebt tegen uw eigen overtuiging in en tegen het licht van Gods genade in gezondigd. Antwoord: Ik strijd tegen de zonde. Vervolgens zegt de satan: uw heiligmaking deugt niet. Antwoord: ik wil het verbeteren. Voorts spreekt de duivel: er komt van uw goede voornemens niets terecht. Antwoord: al ben ik ontrouw, de Heere blijft getrouw. De Heere zegt: Keert weder gij afkerige kinderen en Ik zal uw afkeringen genezen. Dan spreekt satan: u hebt geen genade, want u hebt geen geloof. Antwoord: Ik zal toch aanhouden totdat de Heere mij genadig zij. Verder zegt de satan dat het water des levens niet voor u is omdat u geen dorstige bent. Dan gaat Smijtegelt kenmerken noemen. Ziet u hoe zondig u bent? Bent u bekommerd geweest over uw staat? "Waar genade is, is ook bekommernis." Hebt u in uw binnenkamer eerlijk mogen zeggen dat de gemeenschap met de Heere u boven alles gaat? Is Gods goedertierenheid u beter dan het leven? Valt niets u te zwaar om Gods gunst te verkrijgen? Is alles aan Christus gans begeerlijk voor u? Eens zult u niet meer hongeren en dorsten. In dit leven al iets geproefd van het water des levens, dan volle verzadiging.

A. van Heteren

KERK- VERLATING

“En nu om mijzelf nader te verklaren: Van dien tijd af, dat gij, mijne heren van Mensziel en gij, mijnheer zo groot werden, van dien tijd af, is de Sterkte van Mensziel beledigd geworden, en nu is Hij opgestaan en weggegaan. Zo iemand de waarheid mijner woorden mocht in twijfel trekken, dan wil ik hem antwoorden door deze en dergelijke vragen: Waar is Vorst Immanuël? Wanneer heeft een man of ene vrouw Hem gezien? Wanneer hebt gij van Hem gehoord of enige van Zijne lekkernijen geproefd?”

Zo sprak eenmaal Godsvreze tijdens een feestmaal van Vleselijke gerustheid. Bunyan beschrijft dit in de Heilige Oorlog (2,12). Ik heb dit gedeelte aangehaald in verband met het bovenstaande onderwerp.

Kerkverlating vatten we meestal op als een verschijnsel waarin mensen de kerk verlaten. Er zijn echter nog twee andere mogelijkheden, die we hierbij moeten betrekken.

Het eerste waaraan we moeten denken is, dat de Heere Zijn kerk zou hebben verlaten. Daar heeft Bunyan het over. Dat is de meest ernstige kerkverlating. Godsvreze beklagt zich daarover tegenover Vleselijke Gerustheid, die hier echter helemaal niet over tobt. Hij wuift de bezwaren van Godsvreze lichtvaardig weg.

In Gods Woord vinden we echter ook beschrijvingen dat de Heere de tempel verlaat. Ezechiël geeft dit op aangrijpende wijze weer. In hoofdstuk 10 ziet hij de heerlijkheid des Heeren boven de dorpel van de tempel. Niet om in te komen, maar om de tempel te verlaten. Dat is ook metterdaad gebeurd toen de ballingschap een feit werd.

Kan dat ook nu gebeurd zijn? Wij kunnen ons vastklampen aan tekenen van Gods aanwezigheid. Die tekenen van hoop zijn er. Maar er zijn ook wel tekenen rond de drempels van de kerk. Is de Heere bezig te vertrekken? Op zijn minst moet die vraag ons bezig houden. God knechten zullen toch moeten vaststellen dat het rond de prediking vaak zo stil blijft. Godsvreze vroeg: “Wanneer heeft een man of vrouw Hem gezien?” Als de Heere onder ons werkt, dan zullen we Hem toch ook ontmoeten? Hoe is dat bij mij en bij u? Het zijn vragen die van het grootste belang zijn. Is dat misschien ook een achterliggende oorzaak, dat daarom ook jongeren de kerk verlaten? Een jongere klaagde daar pas over in het RD: ik kan met niemand praten over het leven, over Christus. We hebben het alleen maar over regels en dominees. Zo ongeveer. Dat zijn toch vege tekenen!

Nu alweer vele jaren geleden noemde Prof. Graafland dit: Godsverduistering. Hij heeft dat toen ongetwijfeld al waargenomen. Deze term is te veel weggezakt en niemand hoor je erover. Maar een zonsverduistering trekt breed aandacht. Het wordt dan donker. De duisternis van Golgotha is daarvan een smartelijk teken geweest.

Christus heeft aangrijpende woorden gesproken toen Hij Jeruzalem verliet. “Gij hebt niet gewild”. Toen heeft het oordeel zich opnieuw over de tempel voltrokken, zonder dat de mensen dat echt merkten. Het meest benauwende kan zijn dat we deze opmerkingen wel maken, maar dat we de beleving daarvan missen.

We zullen toch op zijn minst eens de wacht moeten houden bij de drempels van de kerk. Wat komt erin, en wie gaan eruit? Of ook: Wie gaat eruit? In Ezechiëls dagen was er

een aarzeling bij de Heere. Alsof de Heere dacht: Zal ik dit wel doen?

Deze kerkverlating zou natuurlijk de meest ernstige vorm daarvan zijn. En deze wordt veroorzaakt door nog een ander soort kerkverlating, namelijk dat de kerk God verlaten heeft. Gideon klaagde daar ook over in zijn dagen.

Mensen kunnen de kerk verlaten, God kan Zijn kerk verlaten, maar de kerk kan ook God verlaten (hebben). Dat is nog weer een andere betekenis van dit woord. Ook daarover moeten wij nadenken.

Het woord “verlaten” wordt in Gods Woord meestal van dit type kerkverlating gebruikt. Meestal is het een klacht in de mond van de Heere, zoals deze: “Gij hebt Mij verlaten, spreekt de HEERE; gij zijt achterwaarts gegaan” (Jer. 15:6); meer van dergelijke uitspraken vinden we bij de profeten. Ten tijde van Samuel voelde het volk dat zelf ook aan: “Wij hebben gezondigd, dewijl wij den HEERE verlaten, en de Baäls en Astharoths gediend hebben; en nu, ruk ons uit de hand onzer vijanden, en wij zullen U dienen” (1 Sam. 12:10).

De reeds genoemde Godsvreze heeft de oorzaak zo onder woorden gebracht: “Ik mag wel treurig gestemd zijn, want Immanuël is van Mensziel weggegaan. Ik zeg wederom, Hij is weggegaan, en gij, mijnheer, zijt de man, die Hem weggedreven hebt. Ja Hij is heengegaan, zonder dat Hij ook de edelen van Mensziel van zijn weggaan heeft gesproken, en zo dat geen teken is van Zijn toorn dan ben ik niet bekend met de manieren der godzaligheid”. Deze woorden werden gericht aan het adres van die ander met de naam: Vleselijke gerustheid.

Deze woorden moeten we ons aantrekken. Het zijn woorden van de hoogste ernst. In ieder geval komen we de heer Vleselijke Gerustheid redelijk vaak tegen. Gelukkig zijn er ook nog als Godsvreze, die deze klachten uit. En wie zijn wij daarbij? Waar staat u? De onontkoombare vraag is: Wanneer hebt u Immanuel voor het laatst gezien? Er zijn er gelukkig die daarvan spreken mogen. Maar in de veelheid der onderdanen bestaat des Konings heerlijkheid.

De smart der Godsverlating is in volle zwaarte gevoeld door Hem, Die uitgeroepen heeft: “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?” Die duisternis werd genadig verbroken, toen de zon weer doorbrak. Daarom is er altijd nog weer hoop voor de Kerk.

P. Roos

Doorboorde handen.

Ik heb twee vragen voor me liggen die gaan over het lijden van de Heere Jezus en het is goed die vragen samen te beantwoorden, zeker nu wij in het kerkelijk jaar midden in de zogenaamde lijdensweken verkeren. De eerste vraag gaat over de uitdrukking 'nederdaling ter helle' en de tweede over de doorboorde handen en voeten van de Heere Jezus. Beide vragen komen ook nog eens van dezelfde trouwe lezeres van ons blad, waarvoor dank!

Het lijden van de Heiland is erg zwaar geweest. Hij moest immers de zware last van Gods toorn over de zonde dragen? Wie kan dat ooit bevatten? Het dieptepunt van het lijden als straf op de zonde was toen God de Vader Zich als het ware verborg en de Heere Jezus Zich van God verlaten wist. Kan ik me soms van Hem verlaten voelen, Hij was werkelijk van God verlaten. Samen met de vreselijke angst die in Gethsemane over Hem kwam, kunnen we deze aangrijpende gang van de Borg beschrijven zoals onze Catechismus dat doet in Zondag 16. Daar belijdt de Kerk dat Christus in 'onuitsprekelijke benauwdheid, smarten, verschrikking en helse kwelling' gezonken is geweest. Nee, Hij is dus niet op de plaats der verloren zielen geweest. Wel is in dat oord, door Petrus de gevangenis genoemd, als het ware de weg van Christus gepredikt. Maar daar werd in die gevangenis het lijden alleen maar erger door, want de verlorenen verkeren daar immers omdat zij de zaligheid hebben verworpen? Zo moeten we 1 Petrus 3:19 en 20 opvatten.

Dit aangrijpende gebeuren moet ons tot ernstig zelf-onderzoek brengen hoe wij tegenover het eenmalige en eeuwig geldende Offer van Christus staan! En dat de Heere Jezus het ene, ware Lam Gods is, Dat de zonden der wereld wegneemt, Joh. 1:29, zal voor de gezaligden voor eeuwig stof tot aanbidding zijn. Het zal nooit meer worden vergeten wat de oorzaak is van hun behoud, namelijk het lijden en sterven van hun Borg. Daarom horen wij hen zingen: 'Gij zijt geslacht en hebt ons Gode gekocht met Uw bloed', Openb. 5:9.

In hetzelfde hoofdstuk wordt de Heere Jezus door Johannes in Zijn heerlijkheid gezien. Johannes zag Hem als 'een Lam, staande als geslacht', Openb. 5:6. Daarmee wordt aangegeven dat de zaligheid aan niemand anders te danken is dan aan Hem Die Zich voor hen wilde overgeven in de dood des kruises. Natuurlijk is Jezus daar in al Zijn heerlijkheid, zoals Johannes het in het eerste hoofdstuk van Openbaring beschrijft. Maar nooit zal worden vergeten dat die heerlijke en eeuwige Koning eens de lijdende Knecht des HEEREN was. Daarom kon de Heere Jezus, gebonden en geslagen, tot het Sanhedrin zeggen: 'Van nu aan zult gij zien de Zoon des mensen, zittende ter rechterhand van de kracht Gods en komende op de wolken des hemels', Matth. 26:64.

Heeft de Heere Jezus nu geen doorboorde handen meer? De vraag die voor ons ligt werd gesteld omdat dit door

een predikant vanaf de preekstoel werd ontkend. Jezus is immers een Geest, zo werd gesteld. Dit is echter niet waar. De Heere Jezus was voor Zijn komst op aarde net als Zijn Vader een Geest. Een Persoon zonder lichaam als u en ik. Maar het Woord, Christus, is vlees geworden. Hebr. 1:14 zegt dat Hij vlees en bloed deelachtig is geworden. Hij werd waarachtig Mens. De enige Persoon met twee naturen. Want Hij bleef ook die Hij was, Gods Zoon. En zo is Hij dan ook na Zijn opstanding aan Zijn discipelen verschenen. Als Mens. Maar niet meer als een sterfelijk mens, maar verheerlijkt! En in die staat heeft Hij Zijn bange en kleingelovige discipelen Zijn handen, voeten en zijde getoond. Als om Zich te legitimeren: Ik ben het echt!

Bij de opstanding die wij allen zullen meemaken, gelovigen en ongelovigen, zullen wij ons lichaam weer terug krijgen. Het lichaam van de gelovigen, in verderfelijke gezaaid in de schoot der aarde, zal in onverderfelijke opstaan, 1 Kor. 15:42 en 43. En de ongelovigen 'tot versmaadheden en eeuwige afgrijzing', Daniel 12:2. Ik hoop dat ik er nooit achter zal komen hoe vreselijk dat zal zijn!

Maar het lichaam, dat het eigendom is van Christus, voor God gekocht om voor Hem te leven, zoals we zagen uit Openb. 5, zal ook verheerlijkt zijn. Niet meer onderworpen aan ziekte en dood. Niemand zal daar ziek of gehandicapt zijn. Zonden en wonden zijn niet meer terug te vinden. Op ene uitzondering na. De Heere Jezus zal naar mijn stellige overtuiging de wonden van Zijn kruislijden nog zichtbaar dragen. De handen die Hij aan Zijn discipelen toonde heeft Hij daar nog. En dat, juist dat zal Hem zo aanbiddelijk en voorwerp van mijn eeuwige liefde maken! Ja, daarom zingen zij Hem toe, als Hij daar staat als het Lam, staande als geslacht, en ik hoop dat ik daar ook mee mag zingen:

U, heilig Godslam, loven wij.
Gij hebt voor ons aan 't kruis geleden.
Gij doet ons voor de Vader treden,
Als koningen en priesters, Gij,
O Heiland kocht ons met Uw bloed,
Dies brengen wij U dank en ere,
En leggen in aanbidding, Heere,
Al onze kronen aan Uw voet!

K. Hoefnagel

Het opschrift boven het kruis(3, slot)

– profetische woorden

Dit opschrift dan lazen velen van de Joden; want de plaats waar Jezus gekruist werd, was nabij de stad; en het was geschreven in het Hebreeuws, in het Grieks, en in het Latijn. De overpriesters dan der Joden zeiden tot Pilatus: Schrijf niet: De Koning der Joden; maar dat Hij gezegd heeft: Ik ben de Koning der Joden. Pilatus antwoordde: Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven. (Johannes 19: 20-22)

Nog één keer betreden we in gedachten de kruisheuvel Golgotha om daar het opschrift boven het kruis te lezen. In de eerste aflevering hebben we gezien hoe dat opschrift het karakter van een beschuldiging had. In de tweede aflevering zagen we, hoe het opschrift ook een terechtwijzing aan het adres van de Joden bevatte. Er is echter nog meer te zeggen over het opschrift.

Evangelist tegen wil en dank

Laten we in dat verband allereerst eens luisteren naar Calvijn. Hij schrijft: 'Het is Pilatus wel niet in gedachte gekomen, Christus te roemen als de oorzaak van de zaligheid en een Nazarener Gods en een Koning van het uitverkoren volk. Maar God heeft deze prediking van het Evangelie ingegeven aan hem, terwijl hij niet wist wat hij schreef. Diezelfde verborgen drijving van de Geest is oorzaak, dat hij het opschrift plaatste in drie talen ... De Heere heeft door dit voorspel getoond dat de tijd aanstaande was, waarin de Naam van Zijn Zoon overal bekend zou worden'.

Pilatus – hij wordt in dienst genomen als evangelist tegen wil en dank. En het opschrift dat hij plaatste boven het kruis, bevat een boodschap voor alle volken van alle tijden. Een prediking 'in drie punten'.

Hartvernederend - hartvertederend

Het eerste punt: 'Deze is Jezus'. Wat ligt er een diepe betekenis in die Naam: 'Hij zal Zijn volk zaligmaken van hun zonden'. Verloren zondaar, hier wordt u door God

Zelf een Zaligmaker aangewezen, Die bevoegd, machtig en bereidwillig is om zondaren zalig te maken. Hier klinkt de enige Naam, 'die onder de mensen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden'.

Kind van God, hier wordt de Naam genoemd van úw Zaligmaker. Maar let ook eens op de plaats waar die Naam te lezen is: aan het kruis. Alleen in die weg kon Hij zo'n doodschuldige en vloekwaardige zondaar als u zaligmaken! Wat is dat hartvernederend. Anderzijds: moet Zijn bereidwilligheid om die weg te gaan voor u, uw hart ook niet vertederen?

Het tweede punt: 'De Nazaréner'. Dat woord betekent: Hij komt uit Nazareth. Het wijst op Zijn vernedering. Christus is naar Zijn menselijke natuur opgegroeid in een dorpje in het verachte Galilea. Een plaats waarvan men zei: 'Kan uit Nazareth iets goeds komen?'

Toch de Koning

En dan het derde punt: 'de Koning der Joden'. Want midden in Zijn kruislijden is deze bloedende, geselde, vastgenagelde, gebroken Mens toch de Koning.

Hoe dan? Christus is hier als Koning bezig om de zonden van Zijn volk op één dag weg te nemen. Hij is als Koning bezig te strijden tegen zonde, duivel en dood en deze te overwinnen. Zo is Hij de Koning. In het verdienen van de zaligheid voor al de zijnen. In het overwinnen van Zijn vijanden.

Maar Hij is ook Koning in het toepassen van de zaligheid. Ook dát doet Hij op Golgotha. U ziet dat zo indrukwekkend in het voorbeeld van de moordenaar aan het kruis. Het is dankzij Christus' koninklijke macht dat een man die eerst ook lasterde en spotte, ertoe gebracht wordt om tegen zijn medekruiseling te zeggen: 'Vreest gij ook God niet, daar gij in hetzelfde oordeel zijt?' Het is dankzij Christus' koninklijke macht dat dezelf-

de moordenaar gaat buigen onder het oordeel en de straf waardig wordt: 'En wij toch rechtvaardiglijk, want wij ontvangen straf, waardig hetgeen wij gedaan hebben'. Het is een Christus in koninklijke macht, die hij aanroept als hij bidt: 'Heere, gedenk mijner als Gij in Uw Koninkrijk zult gekomen zijn'. En het is tenslotte ook in koninklijke macht dat Christus de poort van het paradijs voor deze moordenaar opent: 'Voorwaar zeg Ik u: Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn'.

Jongeren

Zoals Calvijn al aanstipte, ligt er een diepe betekenis in, dat dit opschrift in drie talen te lezen is. Het is alsof de Heere daarmee wil zeggen: Deze Koning zal Zijn onderdanen hebben uit alle volken en van alle windstreken. 'Hij heerst zover de blindste heidenen wonen, tot Hem bekeerd'!

Maar vooral heeft het diepe betekenis dat deze woorden – ondanks het verzoek van de Joden – niet veranderd worden. Pilatus zegt wel: 'Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven'. Maar ten diepste zegt God de Vader daarmee: Het Koninkrijk van Mijn Zoon is 'een Koninkrijk van alle eeuwen'. Ook in de eenentwintigste eeuw is Christus een Koning, Die zonder onderdanen niet zijn kan. Laat dat moed geven te midden van alles wat ons moedeloos maakt. Laat dat ons mogen aanzetten tot een dringend gebed: Heere, bouw Uw Kerk ook in onze tijd. Ook uit onze jonge mensen en uit de komende generatie.

A.J.T. Ruis

Een evangelische refo!? (5)

Hoe de evangelische invloed de “refo” verandert

Eén van de broeders had, zoals elk jaar gebruikelijk is, de JV bezocht. Een betrokken groep jongelui kwam om de twee weken samen onder leiding van een enthousiaste broeder. De jeugd kwam trouw. Het was die avond gegaan over de bekering. De discussie spitste zich toe op de vraag van wie de bekering uitging: van God of van de mens. De JV-leider probeerde vanuit Gods Woord duidelijk te maken, dat de waarachtige bekering een werk van God is. De jongelui gingen echter daarin niet met hem mee. Ze hielden vol, dat een mens zelf de eerste stap moest zetten. De kerkenraad begreep wel, dat het jeugdwerk nog veel aandacht nodig heeft

Door de invloed van de evangelische beweging dreigt ook onder ons het gevaar van een remonstrants geluid in een reformatorisch jasje! De volle nadruk valt op de persoonlijke geloofskeuze van de mens, terwijl de aandacht voor het geloof als een gave van God naar de achtergrond verdwijnt. Jij moet Jezus aannemen. Jij moet je hart openstellen voor Hem. Het is de taal, die je ook hoort bij onder andere HeartCry, JijDaar of andere jongerenavonden! Vanuit een oprechte bewogenheid met jongeren worden deze avonden belegd. Er heerst een verlangen dat de jongeren mogen komen tot het geloof in de Heere Jezus. Het zorgt ook voor een warme en aanstekelijke sfeer. Na afloop ontmoeten de jongeren elkaar en spreken ze met elkaar de avond nog eens door. Enerzijds kan dat iets moois lijken, als jongeren samen komen rondom Gods Woord en met elkaar delen wat dit Woord met hen doet. Maar anderzijds worden op deze avonden ook de noties gemist dat een mens van zichzelf niet wil komen en niet kan komen. Er is ook geen oog voor een beschroomde ziel,

die het zichzelf niet kan en durft toe-eigenen. Bijna op bevel worden de jongeren gedwongen hun hart aan Jezus te geven. Er is ook geen begrip voor de worstelingen en de strijd die op dit punt gevoerd kunnen worden.

Ooit sprak ik een meisje, dat hier was geweest. Ze worstelde echt met zienvragen. Ze wist, dat er in haar leven een wonder moest gebeuren. Ze had geleerd, dat ze deel moest krijgen aan Christus en Zijn gerechtigheid. Ze kon echter uit haarzelf niet tot Christus komen. Ze was met een vriendin meegegaan naar zo'n jongerenavond. Daar was ze in gesprek gekomen met één van de organisatoren. Ontdaan was ze thuisgekomen. Voor de prediking in haar eigen gemeente had die man geen goed woord over gehad. Alles was afgekraakt. Over haar schroom en schuchterheid werd heen gewalst. Ze moest gewoon geloven, wat er in de Bijbel staat. Als ze dat niet deed, moest ze het zelf maar weten met haar ongelooft. Verward en geknakt zat ze de volgende dag in haar eigen gemeente.

Je merkt, dat op zulke avonden de drang om te geloven iets dwangmatig krijgt. Als jongere moet je stevig in je schoenen staan om niet meegezogen te worden. Als velen naar voren komen om hun hart aan Jezus te geven dan kan zo'n jongere maar snel het gevoel krijgen, dat hij ook maar naar voren moet komen. Er wordt immers naar je gekeken, als jij niet naar voren komt. Dan lijkt het net, alsof het jou allemaal niet interesseert. Dat wil je ook weer niet en daarom doe je maar mee, al voelt het misschien niet goed. Dikwijls blijken deze avonden echter de brug te vormen van de reformatorische wereld naar het evangelische gedachtengoed.

Vele jongeren komen er en nemen het gehoorde mee naar hun eigen gemeente. De nadruk op ervaring en

gevoel is bovendien erg groot. Het geloof moet vooral worden beleefd en ervaren. Dat willen ze ook in de eigen gemeente. Het leidt dan tot een pleidooi om tijdens een belijdenisdienst door de jongeren zelf een getuigenis te laten afleggen, samen te zingen, geknield te liggen en de handen opgelegd te krijgen. Hierin wordt een ontwikkeling waargenomen, waarin de mens met zijn ervaringen en gevoelens steeds centraler komt te staan. Een ontwikkeling, waar we voorzichtig mee moeten zijn en die niet gevoed mag worden. Laten we wat dat betreft in de prediking ook voorzichtig zijn met het inspelen op emoties en gevoelens. Het hart zit dieper dan het gevoel! Het gevoel is snel geraakt, maar het hart moet veranderd worden! Het is helaas dikwijls ook de praktijk gebleken, dat als een volgende stap gekozen wordt voor de geloofsdoop, waarin hun persoonlijke geloofskeuze wordt bevestigd. Alhoewel het niet de opzet zal zijn van deze jongerenavonden blijken ze wel vaak de aanzet te zijn, waardoor men zich gaat afzetten tegen de eigen gemeente en prediking. Wat dat betreft zou het geen kwaad kunnen, als ook voor de eigen kring jongerenavonden worden belegd. Avonden, waar ze met een gerust hart kunnen komen en die niet in strijd zijn met hetgeen ze zondags horen in de kerk. Avonden, waarin ook het voorrecht en de waarde van de kinderdoop wordt uitgelegd. Want de geloofsdoop blijft velen bezighouden en aantrekken. Over die geloofsdoop trouwens een volgende keer meer in een apart artikel daarover.

A.C. Uitslag

P E R S BERICHT

PSALMZANGDAG OP TWEEDE PAASDAG IN DE DOMKERK VAN UTRECHT!

Op D.V. maandag 2 april 2018 wordt in de Domkerk van Utrecht de landelijke Psalmzangdag weer gehouden. Het is de eerste keer dat er een Psalmzangdag wordt gehouden op deze unieke locatie.

Tijdens deze Psalmzangdag worden er psalmen gezongen rondo het thema 'De opgestane Levensvorst'. Ds. R.W. Mulder, predikant van de Hersteld Hervormde gemeente te Montfoort, zal de psalmen van toelichting voorzien. De samenzang wordt op het Bätz-orgel begeleid door Harm Hoeve. De psalmen worden niet-ritmisch gezongen, uit de berijming van 1773.

De Psalmzangdag is voor iedereen gratis toegankelijk. Wel wordt er twee keer gecollecteerd om de kosten te dekken. In de pauze zijn consumpties tegen betaling verkrijgbaar. Verder zijn er in de pauze (koffie)broodjes te verkrijgen.

De middag begint om 16.00 uur. De deuren van de kerk gaan om 15.00 uur open. Rond 18.30 uur zal de Psalmzangdag zijn afgelopen.

U kunt uw auto het beste parkeren op de volgende parkeergelegenheden: 'P Kruisstraat' of 'P+R De Uithof'. Voor meer info: www.psalmezangdag.nl.

BOEKBESPREKINGEN

Dr. Dirk Visser, Komt Jezus snel terug? Een nuchtere kijk op eindtijdverwachtingen, 223 blz., paperback, € 19,90, Uitgeverij Brevier, Kampen, ISBN 9789492433022.

De auteur promoveerde op een onderzoek naar de toekomstverwachting in Paulus' brieven aan de Thessalonicenzen. Vaak werd gevraagd om een eenvoudige weergave van dit proefschrift. De populaire versie van dit proefschrift is nu te vinden in deel 1 van dit boek genaamd 'Toekomstprediking aan de Thessalonicenzen.' Deel 2 van het boek heeft als titel 'Wanneer komt Jezus terug?' Deel 3 is de titel gegeven 'Het volk Israël in Gods toekomstplan.' Deel 4 heeft als titel 'Zicht op Gods toekomst.' Dit deel geeft een samenvatting en conclusie. Wie zich verdiept of wil verdiepen in eindtijdverwachtingen en de positie van Israël daarin moet beslist ook dit inhoudsvolle boek van Dr. Visser ter hand nemen. Dr. Visser baseert zijn visie op exegetische gronden. Ter kennismaking geven wij u de conclusie door die we op blz. 208 vinden: "Jezus Christus komt met haast, maar alleen God weet wanneer het zover is. Het is regelrecht in strijd met deze duidelijke boodschap te willen vaststellen wanneer

de Heere terugkeert. Zijn komst is onverwacht voor degenen die Hem niet als Heiland en Heere erkennen. Zijn terugkeer zal hun ondergang betekenen. Voor Zijn volgelingen komt Hij weliswaar onverwachts, maar voor hen is dat moment een reden tot vreugde. Vanaf dan zullen zij voor altijd het volk van God zijn op de nieuwe aarde. Er zijn veel concrete eindtijdprognoses, zoals: de opname van de gemeente, een duizendjarig vrederijk, het nationale en geestelijke herstel van Israël, met een nieuwe tempel in de hoofdstad Jeruzalem en Jezus, de Davidische koning op de troon. In vrijwel al die eindtijdsenario's speelt Israël de hoofdrol. Het wonder van 1948 wordt gezien als het begin van de wedergeboorte van Israël. God is bezig Zijn plan verder te ontrollen, totdat Israël als volk tot zijn bestemming komt. Mijn conclusie uit de bestudering van de relevante Bijbelteksten is: deze eindtijdverwachtingen zijn speculatief. Voor sommige lezers is dat mogelijk ontvullend. Het lezen van de Bijbel vraagt geloofsnuchterheid. Daarin is voor de toekomst de focus op de komende Christus. Hij zal zeker komen. Daarom bidt Zijn gemeente: kom, Heere Jezus. Die zekerheid en dat gebed worden samengevat in het ene woord: Maranatha!"

Dr. John Owen, De Heilige Geest, Zijn gaven en Zijn kracht, 350 blz., paperback, uitgeverij Boekscout.nl, Soest, ISBN 978-94-022-3597-5.

De eerste uitgave van het werk van Owen over de Heilige Geest is gepubliceerd in 1677, 1678. De oorspronkelijk titel luidt: 'The Holy Ghost, His Gifts and Power.' De versie van dit boek is gebaseerd op de uitgave van George Burder in 1827. De vertaler is Hans van Galen. Het boek bevat het levenswerk van de 17e eeuwse puriteinse theoloog John Owen over de Heilige Geest. Het omvat de vier boeken van Pneumatologia plus gedeeltes van ander werk van Owen over de Heilige Geest. Het oorspronkelijk werk bevat 1200 pagina's. Er is dus behoorlijk gesnoeid, maar zonder geweld te doen aan de betekenis en inhoud van het werk van John Owen. Owen wordt wel de Engelse Calvijn genoemd. Hij was een theoloog en psycholoog. Hij kende God en hij kende de mens. Owen heeft in Londen John Bunyan horen preken. Op de vraag van koning Karel II waarom een geleerd man als Owen genoeg kon beleven aan een preek van zo'n eenvoudige ketellapper, antwoordde Owen: 'Ik zou, o koning, voor de bekwaamheid van deze man graag al mijn geleerdheid willen geven.' Bij het doorlezen van dit boek van Owen kwamen we veel goede en leerzame zaken tegen als het gaat over het werk van de Heilige Geest. Op blz. 209 en 210 gaat het over het overtuigen van zonde. We willen u ter kennisname iets van doorgeven. "In het roepen van mensen tot de zaligmakende kennis van God overtuigt de Heilige Geest hen van zonde. De natuur van deze overtuiging bestaat in het algemeen in het stilzetten van het ijdele gemoed

van een zondaar bij de rechte overweging van de zonde, en in het vaststellen van een recht besef van de zonde in het zelfverzekerde gemoed van de zondaar, met gepaste aandoeningen bij dit zondebesef. De eerder genoemde waarschuwingen zijn als roepstemmen die iemand in zijn diepe slaap toeroepen, hij wordt verschrikt wakker, maar overmand door de slaap gaat hij weer gauw in bed liggen, zoals Augustinus het uitdrukt. Maar dit werk van overtuiging blijft doorgaan, en mensen kunnen er zich niet van losmaken. Een werk van de Heilige Geest alleen. Het is een groot werk om het ijdele gemoed van een onbekeerd iemand stil te zetten bij de rechte overdenking van zonde, de natuur daarvan en de geneigdheid ertoe. De duisternis en de onuitsprekelijke ledigheid van het gemoed maken het hiertoe ongeschikt en leiden het ervan af. Dagelijks zien we de stuitende ledigheid in onze kinderen, knechten en verwanten. Hoe moeilijk, hoe onmogelijk is het om hun gemoed te richten op de overdenking van zonde. Geen enkele redenering, argument of verzoek, bij alles wat hen dierbaar is, kan hen overtuigen. En 'de sterk gewapende man' gebruikt al zijn wapens om zijn huis en goed in rust en vrede te houden, en dit werk te verhinderen. Maar de Geest Gods bepaalt het gemoed bij de zonde. Hij wijst de mens terecht, en 'stelt hun de zonde ordentelijk voor ogen' (Psalm 50:21), zodat ze, waarheen ze zich ook wenden, gedwongen worden om ze te zien. Daarom zegt David 'mijn zonde is steeds voor mij' (Psalm 51:5). Graag zouden ze de zonden achter hun rug werpen, en de gedachten eraan wegdoen, maar de pijlen van God steken diep in hun gemoed. Omdat het verstand zo bij de overdenking van de zonde bepaald wordt, moet het wel ook bij een gevoel van de zonde bepaald worden, in het geweten en het gevoel. Het denken over de zonde alleen is van weinig voordeel. De Schrift plaatst dit werk van overtuiging voornamelijk in een voelen van de zonde, in bekommering, smart, angst voor het verderf, en dergelijke (Hand. 2:37, 24:25). De Heilige Geest nu is de werkzame kracht in dit alles. Hij alleen maakt al deze middelen tot dit doel werkzaam. Want zonder Zijn onmiddellijke invloed kunnen we wel heel ons leven de wet (waardoor de kennis der zonde is) horen prediken, en er toch niet door geraakt worden."

Ds. J. Joppe, In uw dienst getrouw, Het formulier om ouderlingen en diakenen te bevestigen toegelicht, 168 blz., gebonden, € 18,50, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978-90-331-2872-1.

Ds. J. Joppe (1966) is hersteld hervormd predikant in Oud- Beijerland en voorzitter van de generale

diaconale commissie van de Hersteld Hervormde Kerk. De titel van het boek over de taak van ouderlingen en diakenen is ontleend aan het formulier ter bevestiging

Van de redactie

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. dinsdag 3 april 2018. Kopij graag binnen donderdag 22 maart.

Ds. J.M.J. Kieviet

Ds. Kieviet mag na de operatie die hij heeft ondergaan weer thuis zijn. Dat is reden tot dankbaarheid. We wensen hem van harte verder herstel toe opdat hij zijn werkzaamheden in de gemeente en ook voor ons blad weer op zich zal kunnen nemen.

Goede Vrijdag en Pasen

De Heere zegene de prediking op die dagen tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk onder jong en oud.

Ontmoetingsdag 'Bewaar het Pand'

D.V. zaterdag 7 april zal in de CGK te Werkendam onze ontmoetingsdag gehouden worden. Onderwerp: de Dordtse Leerregels. Het is dit jaar immers 400 jaar geleden dat de Dordtse Synode begon te vergaderen. Op die synode zijn de Dordtse Leerregels opgesteld, die ook in onze tijd nog volop actueel zijn. Daarom willen er op onze ontmoetingsdag aandacht aan besteden. Sprekers: Ds. A. van Heteren, ds. A.J.T. Ruis, ds. M.A. Kempeneers en ds. P. Roos

Ambtsdragersconferentie

We geven u alvast de datum door, dan kunt u die noteren: D.V. zaterdag 16 juni 2018

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechthorenden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting Bewaar het Pand.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E.a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116

E.pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 26,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 27,- per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.

Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

van ouderlingen en diakenen. Daarin lezen we: 'Zijt allen gezamenlijk in uw dienst getrouw, en behoudt de verborgenheid des geloofs in een reïne consciëntie, goede voorgangers zijnde voor geheel het volk.' Zo worden de ouderlingen en diakenen aangesproken nadat zij hun ja- woord hebben gegeven. De auteur zet uiteen wat de taak is van ouderlingen en diakenen. Het boek is een aanrader voor hen die voor het eerst in het ambt van ouderling of diaken bevestigd zijn, maar kan ook zeker zijn diensten bewijzen voor ouderlingen en diakenen die al langer in het ambt mogen dienen. Aan het slot van ieder hoofdstuk zijn vragen opgenomen. Die vragen kunnen gebruikt worden op een kerkenraadsvergadering waar over de inhoud en de betekenis van het ambt van ouderling en diaken gesproken wordt. Het besproken formulier is al zo'n vierhonderd jaar oud, maar het is nog steeds actueel en van blijvende waarde. Het vat samen wat Gods Woord zegt over het ambt van ouderling en diaken. In de inleiding vinden we een historisch overzicht aangaande het tot stand komen van het formulier. Uit het boek zouden veel inhoudsvolle zaken geciteerd kunnen worden. Iets aangaande het diakenambt willen we doorgeven. Het ambt van diaken is een voluit geestelijk ambt. Diakenen dienen te komen met troostelijke redenen uit het Woord Gods. Er moet niet alleen geld gegeven worden waar dat nodig is, maar ook Gods Woord moet opengaan. Op blz. 110 wordt geschreven dat hierbij te denken valt aan de Psalmen 23, 34, 42 en 121. "Het gebruik van Gods Woord tijdens een diaconaal bezoek is niet vreemd. Van de eerste zeven diakenen horen we Stefanus getuigen van Christus (Hand. 6:8vv) en treffen we de diaken Filippus als evangelist aan (Hand. 8:26-40). Uiteindelijk heeft ook het diaconaat het doel de ander brengen aan de voeten van Christus."

Dirk- Jan Nijsink, Volgen, twaalf jongeren in het spoor van de Meester, paperback, 168 blz., € 12,50, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978-90-2870-7.

Het boekje is uitgegeven in samenwerking met de jeugdbond Gereformeerde Gemeenten. Het gaat over de twaalf discipelen van de Heere Jezus. De auteur is jeugdwerkadviseur van de jeugdbond Gereformeerde Gemeenten en hoofdredacteur van het blad Daniël. Er zijn vragen opgenomen die het bespreken van de aangeboden stof vergemakkelijken. Onder de twaalf discipelen was ook Judas. Op blz. 154 lezen we "Gods plan en Judas' eigen verantwoordelijkheid sluiten elkaar niet uit. Wij willen alles begrijpen. Maar dat kan niet. De Bijbel laat Gods regering en onze verantwoordelijkheid naast elkaar staan. Wij denken dat deze elkaar tegenspreken, maar dat is niet zo. Spurgeon zegt hierover: 'Wanneer ik in de Bijbel lees dat alles voorbeschikt is, dan is dit waar. Wanneer ik in een ander schriftgedeelte lees dat de mens verantwoordelijk is voor zijn daden, dan is dit

ook waar. Het is mijn dwaasheid, die me zover brengt te denken dat deze waarheden in tegenspraak zijn met elkaar.' Op blz. 155 staat: "En Judas is het duidelijkste bewijs dat de duivel in zijn ondergang ook de ondergang van mensen op het oog heeft. Want toen Judas inzag wat hij gedaan had, bleef alleen pure wanhoop over die hem bracht tot zelfmoord."

**Mooi vakantie-appartement
in Hoog Sauerland.**
www.huizesolagratia.net

Steun het evangelisatiewerk in Gent

en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen twee dagen thuis.

Email: webwinkel@evangelischcentrum.be

Telefoon (0032)92230560

Begrafenisonderneming de Jongh

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen*

Hardinxveld-Giessendam

0184 - 61 11 54

Dordrecht e.o.

078 - 641 27 40

Waardenburg

0418 - 65 20 39

H. de Jongh

D.D.E. Meliëste

M.K. Ligthart

A.J. van Lieburg

Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

VAN STAVEREN
begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl